

**Protokół nr 68/17
z posiedzenia Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta Poznania
w dniu 11 stycznia 2018 r.**

Posiedzenie Komisji Kultury i Nauki RMP, któremu przewodniczył **Przewodniczący Antoni Szczuciński** miało charakter wyjazdowy.

W posiedzeniu udział wzięło 9 członków Komisji Kultury i Nauki, co stanowi quorum mogące podejmować prawomocne decyzje oraz zaproszeni goście (**załącznik nr 1,2** do niniejszego protokołu). Zaproszenie na posiedzenie stanowi **załącznik nr 3** do protokołu.

Porządek obrad:

- 1) Gołęczin – Muzeum Broni Pancernej (ul. Wojska Polskiego 84 w Poznaniu).
- 2) Koszary Wojskowe na Ławicy.
- 3) Informacja o budowie Muzeum Wojskowego na Ławicy.
- 4) Przyjęcie sprawozdania z działalności Komisji Kultury i Nauki w roku 2017.
- 5) Przyjęcie planu pracy Komisji Kultury i Nauki na rok 2018.
- 6) Sprawy wniesione. Wolne głosy i wnioski.

Ad. 1

Gołęczin – Muzeum Broni Pancernej (ul. Wojska Polskiego 84 w Poznaniu)

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński otworzył posiedzenie Komisji witając wszystkich zebranych gości.

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk oprowadził zebranych po hangarze Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu, gdzie zgromadzony jest sprzęt, który w pierwszym etapie służył do szkolenia słuchaczy Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych. Sama kolekcja do 2015 roku znajdowała się w Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu, następnie została przejęta przez Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, stworzono Oddział Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu i cały sprzęt został w całości przeniesiony do Muzeum. Zaznaczył, że w momencie, kiedy przejmował ten obiekt w 1997 r. kolekcja liczyła 22 egzemplarze, a obecnie jest ich ok. 60. Dodał, że zgromadzony sprzęt to czołgi, działa pancerne, samochody, transportery, limuzyny rządowe oraz pojazdy techniczne i większość tego sprzętu została wyprodukowana podczas II wojny światowej i korzystali z niego polscy żołnierze. Podkreślił, że obecnie w hali na Gołęczynie eksponaty ustawione są tak ciasno, że ich zwiedzanie staje się bardzo utrudnione. Wyjaśnił, że aby dobrze obejrzeć taki eksponat jak czołg trzeba obejść go dookoła, a w hali na Gołęczynie nie ma teraz takich możliwości, dlatego też podjęta została decyzja, aby zbudować nowe, większe hale na Ławicy.

Następnie zebrani przeszli do budynku kuźni, gdzie zwiedzili izbę pamięci oraz obejrzeli stałą wystawę - makietę przedstawiającą lewobrzeżne fortyfikacje poligonalnej twierdzy poznańskiej z XIX w. autorstwa Zenona Góreckiego – Członka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Fortyfikacji.

Ad. 2

Koszary Wojskowe na Ławicy

W dalszej części posiedzenia członkowie Komisji oraz zebrani goście udali się do historycznych koszar zlokalizowanych na Ławicy, gdzie weszli na wieżę, która została zdobyta przez powstańców wielkopolskich na początku stycznia 1919 roku.

Następnie radni złożyli kwiaty pod pomnikiem upamiętniającym tamto wydarzenie.

Ad. 3

Informacja o budowie Muzeum Wojskowego na Ławicy

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński kontynuując posiedzenie Komisji podziękował Spółce Port Lotniczy Poznań-Ławica za możliwość odbycia tej części w budynku lotniska. Następnie zaproponował uzupełnienie porządku obrad o zaopiniowanie projektu uchwały **PU 1217/17** zmieniającego uchwałę Nr XXII/149/91 Rady Miejskiej Poznania z dnia 26 marca 1991 r. w sprawie ustanowienia Nagrody Naukowej Miasta Poznania. W związku z brakiem sprzeciwu ze strony członków Komisji porządek obrad został uzupełniony.

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk zaznaczył, że Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu ma potencjał, jest liczącą się kolekcją w Europie i należy to wykorzystać. Następnie przedstawił zdjęcia wybranych eksponatów broni pancernej i przybliżył ich historię. W dalszej kolejności zaprezentował pierwotny projekt nowej siedziby Muzeum Broni Pancernej, która powstaje w byłych hangarach wojskowych na Ławicy oraz jej wygląd docelowy. Dodał, że powstaną 4 hale, do których być może już pod koniec roku przenoszone będą eksponaty. Dodatkowo teren między halami zostanie zadaszony, co pozwoli uzyskać łączną powierzchnię wystawienniczą ponad 6 tys. m². Podał, że jest też plan, aby obok hal stanął pociąg pancerny z czasu I wojny światowej. Podkreślił, że jedynym problemem jest obsada etatowa.

Radny Przemysław Alexandrowicz wskazując, że Muzeum Broni Pancernej jest oddziałem Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie zapytał, jakie jest źródło tego, że nie jest to oddział poznański?

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk wskazał, że nikt nie był zainteresowany.

Radny Michał Grześ zapytał, czy można kupić amerykański czołg Sherman, a jeśli tak to za ile? Dodał, że uważa, iż w tej kolekcji taki czołg zdecydowanie powinien się znaleźć.

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk podał, że taki czołg można kupić, a jego cena jest uzależniona od wersji, roku produkcji itp. Wskazał, że byłby to koszt rzędu 60-80 tys. zł.

Radny Michał Grześ zapowiedział, że gdy nowa siedziba Muzeum zostanie otwarta zgłosi do budżetu propozycję zakupu ze środków miejskich zabytkowego eksponatu takiego czołgu. Zaznaczyła, że nie chciałaby, aby polskich czołgistów kojarzono jedynie z "Czterema pancernymi".

Radny Janusz Kapuściński wskazał, że pan ppłk Ogrodniczuk wykonał znakomitą pracę i wszyscy bardzo to doceniamy. Dodał, że zbliża się 100. rocznica odzyskania niepodległości i zapytał o potrzeby Muzeum.

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk poprosił o pomoc w budowie ekspozycji pociągu pancernego.

Radny Przemysław Alexandrowicz zapytał, czy jest szansa, aby ten pociąg stał na takiej bocznicy, którą 1-2 razy w roku mógłby pojechać? Czy też w ogóle będzie on nieruchomy?

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk wskazał, że koszt naprawy kotła parowego w takim pociągu szacuje się na ok. 1 mln zł. Podał ponadto, że bocznica, która dochodzi do jednostki została już rozebrana. Dodał jednak, że parowóz, który stoi niszczeje i powinien on jeździć. Zaznaczył, że nie jest to niemożliwe, lecz finansowo będzie to trudne do zrealizowania.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński zapytał, czy jest szansa, że przed rocznicą wybuchu Powstania Wielkopolskiego Muzeum Broni Pancernej zostanie otwarte?

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk wskazał, że stan etatowy Oddziału wynosi 1 i podał, że o dodatkowe etaty walczy już od dwóch lat. Zaznaczył, że wyliczył, iż minimalnie niezbędne są 23 etaty i podał, że osoby te będą pełniły funkcje wymienne (m.in. szef oddziału, koordynator, kustosz, renowatorzy, dwóch techników od pojazdów kołowych, dwóch techników od pojazdów gąsienicowych, pomocnicy muzealni – po dwóch w każdej hali, samodzielny referent ds. administracyjnych, samodzielny referent ds. promocji, kontaktów zewnętrznych i obsługi sekretariatu, samodzielny referent ds. księgowych, samodzielny specjalista do nadzoru nad ochroną i porządkiem, specjalista do obsługi urządzeń i multimedialnych, referent – recepcja z kasą, referent – sklepik muzealny).

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński zaznaczył, że niestety Miasto tych etatów nie będzie finansować, gdyż jest to Oddział Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, a więc jest to instytucja państwowa. Dodał, że Miasto może rozważać wsparcie przy powstaniu pociągu pancernego, czy też zakupie jakiegoś eksponatu, jednak wcześniej należy zbadać, czy jest to możliwe od strony prawnej. Pogratulował, że ta pasja się realizuje i że te obiekty są już w tak zaawansowanym stadium budowlanym. Podkreślił, że Komisja trzyma kciuki i te działania może wesprzeć swoim stanowiskiem, jeśli będzie taka potrzeba. Dodał, że kwestia wsparcia finansowego ze strony Miasta wymaga rozeznania prawnego.

Radna Joanna Frankiewicz zapytała, czy w związku z tym, że Muzeum Broni Pancernej jest oddziałem Muzeum Wojska Polskiego, nie ma zagrożenia, iż w którymś momencie Warszawa najcenniejsze eksponaty stąd zabierze? Odnosząc się do prawnych rozważań dot. wsparcia Muzeum wskazała, że muzea działają także na zasadach depozytu i jej zdaniem Miasto może przekazać środki miejskiej instytucji kultury (np. Wielkopolskiemu Muzeum Niepodległości), która zakupi konkretny eksponat i przekaze go w depozyt Muzeum Broni Pancernej.

Kierownik Oddziału Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu – ppłk Tomasz Ogrodniczuk wskazał, że wiele rzeczy do dzisiaj jest w depozycie i tak samo może być z pojazdami. Odnosząc się do pierwszej kwestii podał, że jeśli powstanie obiekt, w którym zostanie

zgromadzony sprzęt, gdzie będą doskonałe warunki do tego, aby go przechowywać, to nie wie, jak można by wpaść na pomysł, aby obiekty przenosić do Warszawy, gdzie wiele eksponatów stoi pod gołym niebem. Zaznaczył, że eksponaty znajdujące się w Muzeum zostały wpisane do rejestrów zabytków woj. wielkopolskiego jako kolekcja, co jest pewnym zabezpieczeniem przed jej podziałem.

Przedstawiciel Wydziału Kultury – Rafał Ratajczaka nawiązując do kwestii pomnika zlokalizowanego na Ławicy wskazał, że nowelizacja ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej skróciła czas na uporządkowanie kwestii związanych z pomnikami do 31 marca. Dodał, że są obecnie na etapie ustalania, które obiekty znajdują się na terenie Miasta i co Miasto musiałoby usunąć. Zaznaczył, że chcą ten temat rozeznaczyć w jak najkrótszym czasie i w związku z tym chcieliby temat ten omówić na posiedzeniu Komisji na początku lutego. Ponadto wskazał, że w związku z planami inwestycyjnymi Spółki Port Lotniczy Poznań-Ławica pojawiła się potrzeba, aby przenieść pomnik znajdujący się na terenie lotniska. Dodał, że w związku z pewnymi wątpliwościami dot. treści umieszczonych na tablicy pomnika zwrócić się do Instytutu Pamięci Narodowej o opinię w tym zakresie, aby wiadomo było, jakie kroki w sprawie tego pomnika podjąć. Poruszył także kwestię pomnika Powstańców Wielkopolskich i wskazał, że w budżecie zapisane są środki w wysokości 500 tys. zł na jego remont, jednak szacują, że koszt obłożenia granitem całego pomnika wyniesie ok. 800 tys. zł. Zwrócił także uwagę, że Komisja swego czasu proponowała, aby dokonać pewnych zmian w zakresie płaskorzeźby znajdującej się na pomniku przedstawiającej postać Marcina Kasprzaka wśród robotników.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński przypomniał, że przy okazji inicjatywy budowy pomnika dowódców Powstania Wielkopolskiego wyrażali opinię, co do tego, aby przy okazji remontu pomnika Powstańców Wielkopolskich uhonorować ich na tym pomniku. Dodał, że dobór tablic na pomniku był związany z czasem, kiedy pomnik powstawał i nawiązanie Marcina Kasprzaka do idei niepodległościowej jest zdecydowanie sztuczne.

Radny Przemysław Alexandrowicz wskazał, że niezależnie od oceny postaci Marcina Kasprzaka i jego roli dziejowej zdecydowanie można powiedzieć, że z Powstaniem Wielkopolskim nie miał on nic wspólnego. Dodał, że wymiana tej tablicy na tablicę poświęconą dowódcom Powstania Wielkopolskiego, która będzie wkomponowana stylowo w zespół pozostałych tablic tematycznych jest czymś, co można zrobić teraz przed 100. rocznicą i jego zdaniem jest to bardzo dobry pomysł.

Radna Joanna Frankiewicz nawiązując do wniosku o wzniesienie pomnika dowódców Powstania Wielkopolskiego wskazała, że ma przed sobą plik korespondencji prowadzonej w tej sprawie przez inicjatorów i wydziały UMP. Dodała, że zaczyna się przychylić do zdania, że Zespół pomnikowy został powołany po to, aby w Poznaniu już żaden pomnik nie powstał. Zaznaczyła, że Komisja w sprawie tego pomnika wyraziła pozytywną opinię, a Zespół cały czas blokuje kwestię jego budowy. Podkreśliła, że inicjatorzy są bezsilni i jej zdaniem Komisja powinna zaangażować się w tę sprawę.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński w związku z upływem trzeciej godziny posiedzenia zaproponował przegłosowanie przedłużenia czasu trwania Komisji.

Głosowanie: w sprawie przedłużenia czasu trwania posiedzenia Komisji Kultury i Nauki o godzinę

„za” – 9 „przeciw” – 0 „wstrzym.się” – 0

W wyniku głosowania Komisja Kultury i Nauki przedłużyła czas trwania posiedzenia o godzinę

Radny Janusz Kapuściński wskazał, że pomnik Powstańców Wielkopolskich powinien zostać oświetlony, aby był on widoczny niezależnie od pory dnia, czy nocy. Ponadto zwrócił uwagę, że już od dawna podnosi, aby w roku 100. rocznicy odzyskania niepodległości na budynku Muzeum Narodowego każdego dnia powiewała flaga.

Przewodniczący Rady Miasta Poznania – Grzegorz Ganowicz odpowiadając radnemu Kapuścińskiemu wskazał, że pomysł jest słuszny, jednak adresat nie ten, gdyż Komisja, czy Rada Miasta nie może wydać dyrektorowi Muzeum Narodowego takiej dyspozycji. Odnosząc się do kwestii budowy pomnika dowódców Powstania Wielkopolskiego podał, że problem z tym związany jest wieloraki. Uszczegółowił, że w miejscu wskazanym przez inicjatorów już pewien obiekt stoi, a komitet budowy tego pomnika nie dysponuje żadnymi środkami na jego wzniesienie, a szacują, iż będzie on kosztował ok. 1 mln zł.

Radna Joanna Frankiewicz wskazała, że jej zdaniem pozyskanie środków na budowę tego pomnika jest możliwe, szczególnie w obliczu tegorocznych jubileuszy. Zaznaczyła, że nie musi być to wielki monument.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński reasumując wskazał, że w kwestiach pomnikowych sformułowane zostały dwa zapytania, na które Komisja ma udzielić porad:

- Czy przenosić pomnik na Ławicy, gdyż znajduje się on na terenach lotniska, które planuje pewne projekty inwestycyjne?
- Czy w związku z remontem pomnika Powstańców Wielkopolskich dokonać zmiany tablicy?

Odnosząc się do kwestii pomnika Zdobywców Lotniska Ławica wskazał, że stoi on daleko od miejsca, gdzie powstańcy walczyli i z uwagi na to, że powstaje Muzeum Broni Pancernej, które będzie odwiedzane przez turystów i wycieczki, przeniesienie tego pomnika w pobliże Muzeum wydaje się być roztropne. Nawiązując do drugiego pytania wskazał, że jeżeli względy prawne, czy inne, nie będą stały na przeszkodzie, to oczywiście zmiana w tym pomniku polegająca na umieszczeniu tablicy z dowódcami Powstania wydaje się sensowna i można by się za takim rozwiązaniem opowiedzieć.

Przewodniczący Rady Miasta Poznania – Grzegorz Ganowicz odnosząc się do kwestii pomnika na Ławicy podał, że sensownym rozwiązaniem jest, aby go przenieść w inne miejsce, które lokalizacyjnie będzie lepsze. Wskazał, że dodatkowym uzasadnieniem jest to, że pomnik ten koliduje z planami inwestycyjnymi Spółki. Dodał, że warto, aby pomnik ten został ujednolicony, w tym sensie, żeby było jasne, że jest to pomnik poświęcony zdobywcom Ławicy 6 stycznia 1919 r. Zwrócił uwagę, że pozostaje kwestia spadkobiercy praw autorskich do pomnika, który jest gotów się na to zgodzić za dużą kwotę i jego zdaniem należy podjąć z nim rozmowy, że za ustępstwo z jego strony można coś zapłacić, jednak nie takie astronomiczne kwoty, o których myśli. W przeciwnym razie trzeba będzie pomyśleć o rozebraniu pomnika i postawieniu w nowym miejscu tablicy pamiątkowej lub nowego pomnika.

Radny Przemysław Alexandrowicz nawiązując do kwestii pomnika Powstańców Wielkopolskich wskazał, że powinno się zapewnić niezbędne brakujące środki do jego pełnej

renowacji. Zaznaczył, że przed 100. rocznicą pomnik powinien zostać poddany całkowitej renowacji i jego zdaniem kwestia ta jest oczywista. Odnosząc się do kwestii przeniesienia pomnika Zdobywców Lotniska Ławicy podał, że znalazł się on w tym miejscu, gdyż tutaj był on dostępny i widoczny. Dodał, że dopóki nie będzie zakończona budowa Muzeum Broni Pancernej i nie nastąpi jego otwarcie, to jego zdaniem przenoszenie tego pomnika w roku 100-lecia jest mało zrzeczne.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński wskazał, że Komisja swoją opinię w tych sprawach wyraziła dość jasno, jednak jeśli będzie ona potrzebna na piśmie to przegłosowane zostanie to na kolejnym posiedzeniu. Następnie podziękował za przedstawienie informacji i zamknął ten punkt porządku obrad.

Ad. 3a

Zaopiniowanie projektu uchwały PU 1217/17 zmieniającego uchwałę Nr XXII/149/91 Rady Miejskiej Poznania z dnia 26 marca 1991 r. w sprawie ustanowienia Nagrody Naukowej Miasta Poznania

Projekt uchwały przedstawiony został przez **Przewodniczącego Rady Miasta Poznania – Grzegorza Ganowicza**.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński podał, że z doświadczenia osoby, która została przez Komisję wydelegowana do pracy w kapitule Nagrody Naukowej Miasta Poznania, może wskazać, że proponowane zmiany mu się podobają, gdyż porządkują one nieuporządkowane rewiry ich działalności.

Głosowanie: w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu uchwały PU 1217/17 zmieniającego uchwałę Nr XXII/149/91 Rady Miejskiej Poznania z dnia 26 marca 1991 r. w sprawie ustanowienia Nagrody Naukowej Miasta Poznania

„za” – 6 „przeciw” – 0 „wstrzym.się” – 1 „obecny” – 1

W wyniku głosowania Komisja Kultury i Nauki pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały

Ad. 4

Przyjęcie sprawozdania z działalności Komisji Kultury i Nauki w roku 2017

Sprawozdanie z działalności Komisji Kultury i Nauki w roku 2017 (załącznik nr 4 do protokołu) przedstawione zostało przez **Przewodniczącego KKiN – Antoniego Szczucińskiego**, który w związku z brakiem uwag poddał głosowaniu wnioski o jego przyjęcie

„za” – 8 „przeciw” – 0 „wstrzym.się” – 0

W wyniku głosowania Komisja Kultury i Nauki przyjęła sprawozdanie z pracy Komisji w roku 2017

Ad. 5

Przyjęcie planu pracy Komisji Kultury i Nauki na rok 2018

Projekt planu pracy Komisji Kultury i Nauki na rok 2018 przedstawiony zostało przez **Przewodniczącego KKiN – Antoniego Szczucińskiego**, który temat związany z realizacją ustawy dekomunizacyjnej w sprawie pomników zaproponował przenieść na 1 lutego.

Radny Przemysław Alexandrowicz wskazał, że w lutym jest zwyczajowo przestrzegana przerwa szkolna i w związku z tym zaproponował, aby posiedzenie proponowane na dzień 22 lutego odbyło się 8 lutego.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński zgodził się z tą sugestią i podał, że w związku z tym kwestia dot. realizacji ustawy dekomunizacyjnej w sprawie pomników poruszona zostanie 8 lutego. Dodał, że proponowane zmiany przyjmuje w drodze autopoprawki. W związku z brakiem dalszych uwag poddał głosowaniu wniosek o przyjęcie planu pracy Komisji Kultury i Nauki na rok 2018 wraz z wniesionymi autopoprawkami (**załącznik nr 5** do protokołu)

„za” – 8 „przeciw” – 0 „wstrzym.się” – 0

W wyniku głosowania Komisja Kultury i Nauki przyjęła plan pracy na rok 2018

Ad. 6

Sprawy wniesione. Wolne głosy i wnioski.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński w związku z brakiem spraw wniesionych, wolnych głosów i wniosków podziękował zebranym za udział i zamknął posiedzenie Komisji Kultury i Nauki.

Przewodniczący Komisji
Kultury i Nauki RMP

Antoni Szczuciński

Protokół sporządziła:

K. Koczorowska
Biuro Rady Miasta
24.01.2018 r.